

Resume

Natura 2000 område nr. 130 Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området ligger i morænelandskabet vest for Helsingør, hvor det strækker sig sydpå fra kysten og bebyggelsen. Jordbunden er stedvis sandet og næringsfattig, og terrænet danner flere steder højderygge hvorimellem der ligger langstrakte søer og moser. Naturmæssigt er området rigt og varieret. Det domineres af en varieret skov med gamle træer og bevoksninger en del steder. Det rummer også ganske mange søer, hvoraf nogle tidligere blev reguleret til vandforsyning af industri i Hellebæk, foruden åbne arealer med både næringsrige og meget næringsfattige moser. I området indgår desuden et stort åbent, tidligere dyrket, men nu overdrevslignende område i Hellebæk Kohave. Kohaven græsses af kreaturer og omfatter tillige dele af skoven.

Natura 2000-området indgår i forslag til en fremtidig nationalpark Kongernes Nordsjælland. Områdets samlede areal er på ca. 891 ha. Det meste af området er statsejet.

Vigtigste naturværdier

Natura 2000-området er udpeget som EF-habitatområde (H114). Det rummer skovnaturtyper på både næringsrig, næringsfattig, våd og tør bund. Det drejer sig bl.a. om bøgeskove på muld- og morbund samt de 2 prioriterede våde naturtyper: elle-/askeskov og skovbevoksede tørvemoser. I gamle hule træer er bl.a. fundet den sjældne bille eremit foruden andre sjældne insekter. I Teglstrup Hegn ligger den næsten intakte, næringsfattige højmose Skidendam, og nogle steder rummer moserne sur, næringsfattig hængesæk eller kalkholdige rigkær og kildevæld. På sur bund i området findes enkelte artsrige overdrev og endog små hedearealer. De fleste af søerne er af den brunvandede type. De rummer en sjælden og rig fauna af typens karakteristiske guldsmede- og vandnymfearter, hvoraf dog kun stor kærguldsmed også selvstændigt er udpegningsgrundlaget. I nogle af områdets vandhuller lever der stor vandsalamander.

I dele af området findes bestande af spidssnudet frø, der er international beskyttet, men ikke indgår i udpegningen af Natura 2000-områder. Sortesø var det eneste danske voksested for slank klomos, men arten er ligesom en del internationalt beskyttede smådyr formentlig forsvundet fra området i dag. Området er ikke fuglebeskyttelsesområde, men har et rigt fugleliv med f.eks. ynglende sortspætte og lille flagspætte. Desuden passerer det af mange trækfugle.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges, eller at skovnaturtyper konverteres til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet. Også nogle af søerne vurderes at være påvirket af næringsstoffer. Nogle steder er der problemer som følge af tilgroning af lysåbne naturtyper med høje urter og græsser eller med træer og buske, ligesom afvanding og invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Gamle, hule træer, der er egnede som levesteder for den store, sjældne bille eremit, er blevet så få og spredte, at det truer artens forekomst i området. Der er også for få småsøer, der er egnede som ynglesteder for stor kær-

guldsmed, ligesom forekomsterne af surt overdrev og tør hede er små og fragmenterede. Eremitens levesteder er sårbare overfor en eventuel intensivering af skovdriften og en fortsat fældning af gamle træer i og uden for skov, ligesom også skovtyperne er sårbare over eventuel intensivering af skovdriften

Målsætning

Det overordnede mål er, at de naturtyper og arter, der udgør områdets udpegningsgrundlag, opnår gunstig bevaringsprognose.

Bevaringen af levesteder for arterne eremit og stor kærguldsmed samt af de lysåbne naturtyper tør hede, kalkoverdrev, surt overdrev, højmose og rigkær prioriteres højt, fordi disse arter og naturtyper er truede. Bevaringen af brunvandet sø samt af skovnaturtyperne bøg på mor, bøg på muld og elle- og askeskov prioriteres ligeledes højt på grund af arealernes størrelse.

Bevaringen af de lysåbne naturtyper vil være sikret; det prioriteres, at kildevæld er lysåbne, med mindre en beskyttet tilstand skyldes en ældre bevoksning af træer;

Sønaturtyperne i området opnår en god vandkvalitet og vil være gode levesteder for forekomsterne af de arter, der er karakteristiske for dem.

Naturtypernes areal vil være øget eller som minimum opretholdt, og deres naturtilstand vil være god-høj overalt, hvor de naturgivne forhold muliggør det. Dog kan arealet af skovbevokset tørvemose stedvist reduceres indenfor området i det omfang, det bidrager til at genoprette naturtyperne hængesæk og højmose; sikring af ynglesteder for stor kærguldsmed prioriteres dog højere end bevaring af hængesæk.

Områdets økologiske integritet vil være sikret i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning samt gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X	X	
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.		X		
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlad og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne samt gennemføre en indsats over for invasive plantearter. For mange vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at

sikre en forbedret hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for f.eks. billen eremit og stor kærguldsmed. Der foretages en udvidelse og sammenkædning af forekomsterne af hhv. tør hede og surt overdrev, hvor det naturmæssigt er muligt. Det samme gælder for levestederne for de truede arter eremit og stor kærguldsmed,

Indsatsen for skovene vil helt overvejende dreje sig om beskyttelse af skovarealerne, samt sikring af hensigtsmæssig skovnaturtypebevarende drift og pleje.